

המחלוקת הסוערת על המלחמה: למה זה הרבה יותר מעזה וחמאס

written by פרופ' זכי שלום | 04.06.2025

המחלוקת הפוליטית הקשה המפלגת את החברה הישראלית סביב אופי סיום המלחמה ברצועת עזה הסלימה לאחרונה באורח ניכר. החברה הישראלית רוויה מחלוקות פוליטיות משחר לידתה של המדינה. חלק גדול מהן התנהל בליווי של רגשות סוערים, שלא אחת גלשו לאיומים בהפעלת אלימות, ולעתים ¹ קיבלו ביטוי אלים בדרגות שונות של אינטנסיביות.

המחלוקת הנוכחית סביב סיום המלחמה נגד החמאס מקבלת מימדים גדולים במיוחד בין השאר על רקע: א. ההבנה של כל הגורמים שאופי סיום המלחמה יהיה בעל תוצאות פוליטיות, קונקרטיות ואישיות, מרחיקות לכת. ב. העובדה שמדובר כאן בסוגיה קונקרטית של דיני נפשות ² עשרות חטופים הנמצאים בידי החמאס וההערכה שבמערכה יפלו חללים נוספים.

ואולם, להערכתנו המחלוקת הקונקרטית סביב סיום המלחמה מקבלת מימדים כה סוערים, כה אמוציונאליים בעיקר משום שעל הפרק עומד מה שקרוי "חזון אוסלו" המלווה את החברה הישראלית מזה מספר עשורים.

ההנהגה בישראל אימצה את הסכמי אוסלו בהתבסס על שתי הנחות יסוד:

- לא ניתן להביס את ארגוני הטרור. שלל טיעונים נזרקו לחלל האוויר כדי לתמוך בעמדה זו: הפלסטינים נלחמים על זכותם להגדרה עצמית. כמו תנועות לאומיות רבות שהשתחררו מעול הכיבוש והקימו מדינה עצמאית, גם הפלסטינים בסופו של דבר ישיגו את מבוקשם. זהו מעין "חוק היסטורי"; עקרונות המוסר היהודי ואילוצי החוק הבינלאומי לא יאפשרו לישראל להפעיל את מלוא כוחה. בין אלה שאימצו תפיסה זו ניתן למנות את הרמטכ"ל, דן שומרון והאלוף עמרם מצנע.
- לעולם הערבי יש מחויבות בלתי ניתנת לערעור לפתרון הבעיה הפלסטינית. לפיכך, לא יכון לעולם שלום ישראלי-ערבי אם לא תוסדר הבעיה הפלסטינית. גם המערכת הבינלאומית בכללה, ובמיוחד הממשל האמריקני, אימצו עמדה זו.

תומכי "חזון אוסלו" מבינים היטב שניצחון מוחלט על החמאס במלחמה הנוכחית כפי שדורש ראש הממשלה נתניהו, יוביל קרוב לוודאי לתהליך של השתלבות מדינות רבות נוספות בהסכמי אברהם. המשמעות היא שתפיסת העולם שעליה התבסס חזון אוסלו תועמד בסימן שאלה גדול.

ההכרעה העומדת לפנינו אינה נוגעת אפוא לעימות הנוכחי בלבד אלא ל"דרך חיים" שליוותה את מדינת ישראל לאורך העשורים האחרונים. מטבע הדברים בנסיבות אלה האמוציות גבוהות וכל אחד מן הצדדים משקיע את כל יכולותיו כדי לשכנע את עצמו ואת הסובבים אותו

שעמדותיו לאורך "שנות דור" היו נכונות.פורסם במעריב, בתאריך 04.06.2025.